



**Yttrande**  
2020-11-11

Socialdemokraterna

## **Yttrande angående – yrkande från Vänsterpartiet och Miljöpartiet om att möjliggöra anställning för ensamkommande med rätt kompetens som riskerar utvisning**

### **Yttrandet**

Socialdemokraterna har – både i styrande konstellationer och som oppositionsparti – konsekvent värnat en god och transparent personalpolitik. Om den kommunala sektorn ska kunna konkurrera om kompetent arbetskraft i ett läge där alltför många välfärdsyrken kännetecknas av rekryteringssvårigheter och personalbrist krävs rimliga löner, en hållbar arbetsmiljö och starka möjligheter till kompetensutveckling i arbetet. Medarbetare ska anställas på basis av sin erfarenhet, sin utbildning, sin vana och sin lämplighet.

Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande står i direkt motsats till en transparent personalpolitik. Partierna vill använda den faktiska personalbristen och den skattefinansierade organisationen till att bedriva migrationspolitik på kommunal nivå. Genom sitt agerande riskerar partierna att undergräva själva fundamentet för befintliga rekryteringsförfaranden: man vill politiskt experimentera fram ett eget sidospår till de ordinarie rekryteringsprocesserna, peka ut vissa som ska få företräde i personalpolitiken och tilldela en viss grupp rätten till särskilt fördelaktiga anställningsvillkor. Förslaget är lika delar häpnadsväckande som skadligt. Varje antydning till särbehandling eller genvägar skadar förtroendet för hela det kommunala rekryteringsförfarandet; både framtida och nuvarande personal har rätt att förvänta sig att tjänster såväl utlyses som tillsätts i inkluderande processer, enligt transparenta metoder, med varje sökandes merit som grund.

De rödgrönrosa partierna, som trots sina retoriska utfall mot gymnasielagen faktiskt biföll densamma vid behandling i Sveriges riksdag, har en historia av att vilja prioritera denna specifika grupp över andra invånare i Göteborg. Under hösten 2019 drev högerstyret och de rödgrönrosa igenom särskilda utbildningsspår för gruppen ensamkommande, separerade från vuxenutbildningens ordinarie upplägg, utan hänsyn tagen till andra göteborgares behov av utbildningsinsatser, trots protester och sakliga invändningar. Vi socialdemokrater konstaterade redan då vad som borde vara självklart för varje ansvarsfullt fullmäktigeflertal och varje ansvarstagande nämndmajoritet: Göteborgs invånare måste kunna förvänta sig att deras gemensamma skattepengar inte godtyckligt sorteras till förmån för den politiskt utvalda grupp som partier just idag, just under den här tidsperioden, bedömer som särskilt ömmande.

Till saken hör att varken gymnasielagen eller den tillfälliga migrationslagen ålägger kommunerna att anordna utbildnings- eller anställningsspår för de personer som omfattas av gymnasielagen. Efter fullgjord utbildning stipulerar lagstiftningen tydligt – vilket har varit känt sedan den stiftades – att varaktig försörjning är ett krav för fortsatt uppehållstillstånd. Vi har förståelse för den prekära situation som många asylsökande kan hamna i när man inte bedöms ha skyddsskäl, men på sådant sätt fungerar en hållbar migrationspolitik: personer med skyddsskäl beviljas uppehållstillstånd enligt gällande regler, personer som saknar skyddsskäl beviljas inte uppehållstillstånd enligt gällande regler. I motsats till de rödgrönrosa partiernas förslag menar vi att kommuner har en skyldighet att absolut undvika att tänja på migrationslagstiftningen – åt det ena eller andra hållet.

Göteborgs stads rekryteringsprocesser och personalpolitik får aldrig förvandlas till ett forum för asylpolitiska särlösningar. Om personer som omfattas av gymnasielagen har studerat sig till de kompetenser som behövs i de kommunala verksamheterna är de välkomna att söka arbete – men detta enligt samma villkor som andra sökande. Alternativet är att den offentliga sektorn, den gemensamma välfärden, tvingas spela rollen som en sorts social integrationsinsats: en insats där prioriteringar görs, villkor bestäms och resurser fördelas efter andra kriterier än vad som är bäst för verksamheter och medborgare. En sådan utveckling kan Socialdemokraterna inte acceptera och kommer därför yrka avslag till det rödgrönrosa förslaget i sin helhet.

Yttrande

M, L, C, KD

2020-11-11

2.2.3

## **Yttrande angående – Yrkande angående – Möjliggör anställning för ensamkommande med rätt kompetens som riskerar utvisning.**

### **Yttrande**

Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lämnat in ett yrkande som syftar till att förändra stadens anställningsrutiner från provanställningar vid nyrekrytering till fastanställning utan provanställning för asylsökande som omfattas av Gymnasielagen. Detta yrkande kommer vi att avslå. Vad menas är att undanta de nuvarande anställningsrutinerna, fastställda av staden, för en specifik grupp. Ett liknande försök till åtgärd gjordes i den budget lagd 2017 och antagen av Göteborgs kommunfullmäktige för år 2018. Samtliga förvaltningar fick då i uppdrag av kommunfullmäktige att kraftigt öka andelen chefer födda utanför Norden.

Uppdraget anmäldes och därmed granskade diskrimineringsombudsmannen huruvida Göteborgs kommun tillämpade kriterier vid rekrytering som kan innebära överträdelser av förbud mot diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet.

Diskrimineringsombudsmannen bedömde då att det av Göteborgs kommun redovisade rekryteringsförfarandet inte är förenligt med diskrimineringsförbudet i 2 kap. 1 § diskrimineringslagen (2008:567), DL. Vad som fastslogs var att arbetsgivare inte får, enligt diskrimineringslagen, diskriminera arbetssökande på grund av etnisk tillhörighet.

Vidare fastställs i domen att det finns ett visst utrymme för att i anställningssituationer under vissa förutsättningar ge företräde till sökande av ett visst kön, så kallad positiv särbehandling. Någon motsvarande undantagsbestämmelse med avseende på etnisk tillhörighet finns dock inte. Positiv etnisk särbehandling är således inte tillåten vid rekrytering, och inte heller i övrigt inom arbetslivets område.

I sitt yrkande skriver Vänsterpartiet och Miljöpartiet att Halmstads kommun nyligen har antagit en ny anställningsrutin för både kommunala bolag och förvaltningar som möjliggör fast anställning utan provanställning för asylsökande som omfattas av gymnasielagen. Halmstads kommun uppger dock att kommunen generellt inte använder sig av provanställning, varken för nyanlända eller några andra grupper. Där innebär rutinen därför ingen särbehandling, utan det handlar om en hantering som hade kunnat tillämpas även utan en rutin.

I yrkandet lyfts att asylsökande, som omfattas av gymnasielagen, har gjort viktiga insatser inom bland annat äldreomsorgen. Men utöver de juridiska aspekterna är det viktigt att påpeka att krav, såsom provanställning, är en del i stadens kvalitetssäkring. Ur ett brukarperspektiv är det nödvändigt att värna denna kvalitetssäkring, inte minst när det handlar om människor i behov av omsorg.

Avslutningsvis vill vi också påpeka att staden genomför insatser gentemot gruppen som omfattas av gymnasielagen. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har vidtagit ett antal insatser gentemot gruppen som omfattas av gymnasielagen i budget 2020. Bland annat erbjuder staden kortare yrkesutbildningar med språkstöd bland annat för de som har avslutat sina gymnasiestudier. Det är insatser som kommer fortsätta under 2021.

**Yrkande**

Sverigedemokraterna

2020-11-11

Ärende 2.2.3

## Yrkande angående – Möjliggör anställning för ensamkommande med rätt kompetens som riskerar utvisning.

### Förslag till beslut

I kommunstyrelsen

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar starta upp återvändandeverksamhet i Göteborgs stad.
2. I övrigt avslå yrkandet.

### Yrkandet

Att ingen (ännu) föreslagit att de tomma platserna på polisutbildningen ska fyllas upp av gymnasieafghaner i syfte att de därmed ska slippa utvisning tyder på en viss tillnyktring av debatten.

Riksrevisionen släppte så sent som den 6 november 2020 sin rapport om återvändarverksamhet. I den fastslår de att Sveriges återvändandeverksamhet kan bli mer effektiv genom en bättre ansvarsfördelning. Mot bakgrund av detta föreslår socialförsäkringsutskottet att riksdagen ska rikta ett tillkännagivande.

[\(Socialförsäkringsutskottets bet 2020/21:SfU6\)<sup>1</sup>](#)

*”En person som inte får vistas i Sverige förväntas återvända till sitt hemland eller annat land – i första hand frivilligt och på egen hand. De myndigheter som tillsammans ansvarar för återvändandeverksamheten är Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården.*

*Riksrevisionen har granskat återvändandeverksamheten och lyfter ett antal exempel på bristande effektivitet. Bland annat konstateras att av de 23 000 återvändandeärenden som öppnats 2013–2014 var det bara cirka hälften av personerna som lämnat landet fyra år senare.”*

Göteborgs stad har tidigare jobbat med återvändarverksamhet. Det fanns under perioden 2000–2010 en särskild enhet som arbetade med återvandring. Verksamheten

---

<sup>1</sup>[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/riksrevisionens-rapport-om\\_H801SfU6?fbclid=IwAR2lrtEuyz0-z-41ZGPIUeYbhDNDJlwZJoyU4piF1CID47C5W91ty18qdfw](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/riksrevisionens-rapport-om_H801SfU6?fbclid=IwAR2lrtEuyz0-z-41ZGPIUeYbhDNDJlwZJoyU4piF1CID47C5W91ty18qdfw)

bedrevs ihop med Föreningen Göteborgsinitiativet och kommunens bidrag var 3 heltidsanställningar. Bakgrunden till detta var att stadsdelsnämnden Frölunda, i samband med nerläggningen av invandrarförvaltningen, fick ett resursnämndsuppdrag att bedriva verksamheten. När social resursnämnd inrättades övergick uppdraget till denna nämnd. En verksamhet som lades ner 2009.

Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit, och budgeterat för att Göteborg Stad ska upprätta ett sk återvändningskansli. Med ett sådant skulle vi kunna förenkla för personer att återvända till sina respektive hemländer. Ett återvändningskanslis uppgifter skulle bla omfatta att informera och hjälpa personer som vill återvända och bygga upp en framtid i sitt hemland, samt utbilda personal inom socialtjänsten. Att erbjuda hjälp med återvandring bör vara en naturlig del i det dagliga arbetet inom socialtjänsten. De som arbetar med återvandring skulle också kunna bistå i återvändandeprocessen samt motverka fusk med återvändningsbidrag. Återvandring skulle också kunna integreras med verksamheten **Integrationscentrum** som idag erbjuder utbildning och information till nyanlända om bl. a rättigheter och skyldigheter.

I en tid av extrem osäkerhet och ekonomisk kris är det orimligt att slå knut på rättssystemet för att gynna en grupp som redan fått så många undantag. Även om de vinster som de rödgröna fantasifullt pekar på vore verklighetsförankrade, så vore det principiellt fel på alla plan med en amnesti.

De som klarat de uppställda kraven på utbildning och arbete kommer fortfarande att få stanna i Göteborg och Sverige, som planerat.

De som däremot inte uppfyller kraven måste nu lämna landet och bygga sin framtid någon annanstans, precis vad som sagts från början.

**Yrkande**  
2020-10-23

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

Nytt ärende

## **Yrkande angående – Möjliggör anställning för ensamkommande med rätt kompetens som riskerar utvisning.**

### **Förslag till beslut**

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att i dialog med berörda fackförbund se över rutiner för anställning i syfte att möjliggöra för personer som omfattas av gymnasielagen och har utbildning inom relevanta områden att få tillsvidareanställning eller avtal om anställning för minst två år.
2. Dessa rutiner ska gälla för såväl stadens förvaltningar som bolag.

### **Yrkandet**

De senaste åren har Göteborg tagit emot ett antal unga ensamkommande eller på annat sätt asylsökande unga, framförallt år 2015. Många i gruppen har nu en stark anknytning till Göteborg och har under flera år utbildat sig i grundskolan, på gymnasiet och inom vuxenutbildningen. Flera har dessutom gjort viktiga insatser i vår gemensamma välfärd, inom bland annat äldreomsorgen.

Långa handläggningstider och en kraftigt åtstramad asylpolitik har gjort att många i den här gruppen lever i stor stress och osäkerhet om huruvida de kan stanna i Sverige, i många år vid det här laget.

2018 infördes den så kallade Gymnasielagen som möjliggör för asylsökande att få tillfälligt uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Efter fullgjorda studier har den unge sex månader på sig att söka arbete för på så sätt kunna få tillstånd att stanna och bidra till utvecklingen i Sverige. Anställningen behöver uppfylla ett antal krav varav ett är att det ska vara en fast anställning eller att avtal om anställning i minst två år ska finnas. Regeringen har aviserat att de vill se lättnader, men dessa kommer i så fall införas först andra halvåret 2021. Många av de unga ensamkommande har hamnat i en olycklig situation som inte kunde förutses genom att de ställs inför utmaningen att just under pågående pandemi försöka få en fast anställning inom sex månader. Det gör att de jämfört med andra som också drabbats av pandemin i Sverige hamnat i en nästan omöjlig situation. Arbetsgivare behöver bli medvetna om detta och bidra till en lösning.

Det krävs ett medvetet arbetssätt för arbetsgivare att tänka långsiktigt och ta tillvara den kompetens och de potentiella medarbetare som finns i den här gruppen. En kommun som tagit sig an detta problem är Halmstads kommun. Där har man nyligen antagit en ny anställningsrutin för både kommunala bolag och förvaltningar som möjliggör fast anställning utan provanställning för asylsökande som omfattas av gymnasielagen, förutsatt att behovet finns i verksamheten och att rätt kompetens finns. Detta exempel menar vi rödgrönrosa att Göteborgs Stad ska följa efter.

Vi vet att behovet av utbildad personal i kommunen även framgent kommer vara stora. Att erbjuda den här gruppen anställning bör därför ses som en framtida investering.